

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالیٰ

با صلوات بر محمد و آل محمد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۹۷۲

۲۸۵۲۲

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۴/۲۰ به پیشنهاد شماره ۳۹۹۰۷۳ مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۷ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی هشت قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بند (ب) ماده (۳۴) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - آینه نامه تضمین معاملات مشارکت عمومی - خصوصی را به شرح زیر تصویب کرد:

آینه نامه تضمین معاملات مشارکت عمومی - خصوصی

ماده ۱ - هدف این آینه نامه، به حداقل رساندن خطرپذیری (ریسک) برای سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار از طریق ارایه تضمین‌های لازم برای فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار و قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی در طرح‌ها/پروژه‌ها است و دامنه کاربرد آن شامل خطرپذیری (ریسک)‌های سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر بر اساس تعاریف مندرج در ماده (۲) آینه نامه می‌باشد.

ماده ۲ - در این آینه نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- مشارکت عمومی - خصوصی: سازوکاری که در آن، طرف عمومی به منظور تأمین کالاها و یا خدماتی که در شرح وظایفش می‌باشد یا مولده‌سازی دارایی‌های متعلق به وی، از ظرفیت‌های طرف خصوصی استفاده می‌نماید. در این سازوکار، طرف خصوصی مسئولیت سرمایه‌گذاری یا ارایه کالا یا خدمت و یا هر دو این وظایف را به عهده دارد و حسب مورد تمام یا بخشی از وظایف و مسئولیت‌های تأمین این کالاها و خدمات مانند پدیدآوری، طراحی، ساخت، تأمین مالی، تجهیز، نوسازی، بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری، پیاده‌سازی نظام فناوری اطلاعات را نیز می‌تواند به عهده بگیرد. در مقابل، طرف عمومی علاوه بر نظارت بر کمیت، کیفیت و زمان ارایه کالاها و خدمات، از طرف خصوصی حمایت‌های لازم را به عمل می‌آورد.

۲- قرارداد مشارکت: قراردادی که طی آن طرف عمومی به منظور تأمین کالاها و یا خدماتی که در شرح وظایف یا برای انجام وظایف وی مورد نیاز است از ظرفیت‌های طرف خصوصی استفاده می‌کند و طرف خصوصی مسئولیت سرمایه‌گذاری یا ارایه کالا یا خدمت را به عهده دارد و ایفای تعهدات بخش خصوصی از محل منافع دوره‌ی بهره‌برداری جبران می‌شود و به طور مستقیم در خطرپذیری (ریسک) پروژه سهیم است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس‌جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۳- سرمایه‌پذیر (طرف عمومی): دستگاه‌های موضوع بند (ب) ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ و اشخاص موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - اشخاص حقوقی موضوع ماده (۴۰) قانون الحق برشی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳.
- ۴- سرمایه‌گذار (طرف خصوصی): اشخاص بخش خصوصی و تعاونی ایرانی، اشخاص خارجی و سایر اشخاصی که طبق قوانین و مقررات اجازه سرمایه‌گذاری دارند.
- ۵- شرکت پروژه: شخص حقوقی که طبق قوانین جاری کشور توسط طرف خصوصی منتخب صرفاً برای انعقاد و اجرای قرارداد مشارکت، تأسیس می‌شود.
- ۶- فرآیند ارجاع کار: مجموعه اقداماتی که برای انتخاب سرمایه‌گذار و انعقاد قرارداد، طبق قوانین و مقررات مربوط به مشارکت عمومی - خصوصی صورت می‌پذیرد.
- ۷- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: تضمینی که اشخاص، برای اثبات قصد و حداقلی از توان خود، برای شرکت در فرآیند ارجاع کار به نفع سرمایه‌پذیر می‌سپارند تا وی آنان را در مراحل بعدی ارجاع کار شرکت دهد.
- ۸- تضمین اجرا: تضمینی که سرمایه‌گذار به منظور اثبات پای‌بندی به انجام تعهدات اجرای پروژه به سرمایه‌پذیر ارایه می‌نماید.
- ۹- تضمین بهره‌برداری: تضمینی که سرمایه‌گذار به منظور اثبات انجام تعهدات خود مطابق با شرح خدمات دوره بهره‌برداری قرارداد مشارکت در اختیار سرمایه‌پذیر قرار می‌دهد.
- ۱۰- تضمین انتقال: تضمینی که قبل از پایان دوره قرارداد توسط سرمایه‌گذار/ شرکت پروژه به سرمایه‌پذیر داده می‌شود تا سرمایه‌گذار در زمان انتقال پروژه به سرمایه‌پذیر مطابق استاندار و مدارک قراردادی نسبت به نوسازی و بازسازی مجدد پروژه جهت بهره‌برداری مطلوب سرمایه‌پذیر اقدام نماید.
- ۱۱- ضمانتنامه: سندی غیرقابل برگشت و عنده‌المطالبه برای ایفای تعهدات متعهد که شخص ثالثی (ضامن) حسب درخواست متعهد (مضمون عنه) و با رعایت ضوابط مربوط تعهد می‌کند در سراسید یا شرایط معین مبلغ معینی را بایت موضوع خاصی که مربوط به تعهد اصلی (مضمون عنه) است به ذی نفع تعهد اصلی (مضمون له) یا به حواله کرد او بپردازد.
- ۱۲- اعتبار استنادی: سند الزام‌آوری که با تنظیم و مبادله آن، سرمایه‌پذیر از بانک درخواست می‌کند تا انجام مراحل پرداخت به سرمایه‌گذار، در چهارچوب قرارداد پس از تأیید وی تعهد شود.
- ۱۳- دارایی در معرض خطر: بخشی از اموال یا دارایی‌های هریک از طرفین قرارداد مشارکت که با اهدافی مانند تکمیل، توسعه، بهره‌برداری، تبدیل یا فرآوری به صورت امانت، در اختیار و یا در تصرف طرف دیگر و در معرض یا اختیال آسیب ناشی از تعدی یا تغییر طرف مختار یا متصرف قرار می‌گیرد.
- ۱۴- هزینه سرمایه‌گذاری پروژه: مجموع هزینه‌های ثابت و متغیر احداث یک پروژه در یک دوره زمانی مشخص و هزینه‌های تأمین مالی.

جمهوری اسلامی ایران

شماره .....
کد مخ... ۱۴۷۲۸ / ۱۳۰۰

رئیس جمهور

تصویب نامه وزیران

۱۵- دستگاه مرکزی: دستگاه‌هایی که وظیفه سیاست‌گذاری و راهبری واحدهای طرف عمومی تابع را بر عهده دارند، از جمله وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و سازمان‌های مستقل دولتی که وابسته به وزارت‌خانه نیستند. تشخیص دستگاه مرکزی بر عهده سازمان است.

۱۶- اوراق مالی اسلامی: اوراق بهادر اسلامی با نام منتشره توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت و یا توسط سرمایه‌پذیر نظیر اوراق مشارکت، انواع صکوک اسلامی (از جمله اجاره، وکالت و منفعت) و اسناد خزانه اسلامی که در چهارچوب عقود اسلامی و به موجب قانون و مقررات مربوط، به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین به صورت ریالی یا ارزی منتشر می‌شود.

۱۷- بیع متقابل (معاملات دو جانبی): مجموعه‌ای از روش‌های معاملاتی که به موجب آن سرمایه‌گذار تعهد می‌نماید تمام یا بخشی از تسهیلات مالی (نقدي و غيرنقدي) را برای تأمین کالاهای و خدمات مورد نیاز، شامل کالاهای سرمایه‌ای یا واسطه‌ای یا مواد اولیه یا خدمات، جهت ایجاد، توسعه، بازسازی و اصلاح واحد تولیدی یا خدماتی در اختیار سرمایه‌پذیر قرار دهد و بازپرداخت تسهیلات، شامل اصل و هزینه‌های تبعی آن از محل فروش کالا و خدمات تولیدی سرمایه‌پذیر دریافت کند.

۱۸- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ماده ۳- کاربرد تضمین‌های موضوع این آیین‌نامه به شرح زیر است:

۱- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار.

۲- تضمین اجرا (احداث/ ساخت/ توسعه/ تجهیز/ تعمیر/ بازسازی).

۳- تضمین بهره‌برداری.

۴- تضمین مالی مابهاذی کمک سرمایه‌پذیر.

۵- تضمین انتقال.

مساده ۴- سرمایه‌گذار به اختیار خود، ترکیبی از تضمین‌زیر را در چهارچوب این آیین‌نامه ارایه می‌کند:

۱- ضمانتنامه بانکی و یا ضمانتنامه‌های صادره از سوی مؤسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲- اصل فیش واریزی به حساب سپرده بانکی مجاز دستگاه سرمایه‌پذیر با رعایت قوانین و مقررات ذیریط.

۳- ضمانتنامه‌های بیمه‌ای صادره توسط مؤسسات بیمه‌گر دارای مجوز لازم از سوی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای فعالیت و صدور ضمانتنامه.

۴- سفته با امضای صاحبان امضای مجاز (همراه با مهر برای اشخاص حقوقی) معادل هشتاد درصد (٪۸۰) ارزش اسمی آن.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

شماره .....
تاریخ ...../...../.....

۴۴۹۱۶ / ت ۵۸۱۳۵ - ه

۵- گواهی خالص مطالبات تأییدشده قراردادها در هر مرحله از سوی دستگاه‌های اجرایی و ذی‌حسابان مربوط، برای همان دستگاه اجرایی یا سایر دستگاه‌های اجرایی تابع دستگاه مرکزی متبع (مطابق کاربرگ شماره (۵) پیوست این آینینه).

۶- اوراق مالی اسلامی.

۷- وئیقه ملکی معادل هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) ارزش تعیین شده توسط کارشناس رسمی. (مطابق کاربرگ شماره (۶) پیوست این آینینه).

۸- ضمانتنامه‌های صادره توسط صندوق‌های ضمانت دولتی که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند و صدور ضمانتنامه مورد نظر با اساسنامه آن صندوق مطابقت داشته باشد.

۹- ضمانتنامه‌های صادره توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی در چهارچوب دستورالعمل اجرایی بند (خ) ماده (۴) آینینه تضمین معاملات دولتی.

۱۰- واگذاری حق انتفاع پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی در حال بهره‌برداری با همان دستگاه سرمایه‌پذیر بر اساس ارزش فعلی جریان درآمدی پروژه (مطابق کاربرگ شماره (۷) پیوست این آینینه).

۱۱- سهام پذیرفته شده در بورس به نحوی که ارزش سهام پذیرفته شده مذکور در دوره تضمین، مبلغ تضمین را تأمین نماید. (معادل هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) ارزش روزحداصل ارزش ثبت شده در تابلو در سه ماه منتهی به اعلام کتبی سرمایه‌گذار برای ارایه تضمین مورد نظر).

تبصره - چنانچه ارزش ضمانتنامه این بند در بررسی سالانه (ارزش روزحداصل ارزش ثبت شده در تابلو در سه ماه منتهی به زمان بررسی) به میزان ده درصد (۱۰٪) و بیشتر کاهش یابد، سرمایه‌گذار متعهد به تأمین میزان ارزش کاهش یافته با رعایت مفاد این آینینه است. در صورت افزایش به میزان ده درصد (۱۰٪) و بیشتر، در این زمان، با تقاضای کتبی سرمایه‌گذار میزان سهام مازاد مسترد می‌گردد.

۱۲- توثیق معادل هشتاد درصد (۸۰٪) ارزش کارشناسی کالا، تجهیزات و تأسیسات احداث شده که امکان بهره‌برداری از آنها به تشخیص سرمایه‌پذیر وجود داشته و مالکیت آن در طول و آتمام قرارداد متعلق به سرمایه‌گذار باشد. (کاربرگ شماره (۹) پیوست این آینینه)

تبصره - حداقل شصت درصد (۶۰٪) از هر یک از تضمین این ماده قابل ارایه است. مابقی مبلغ تضمین از سایر موارد تأمین شود.

ماده ۵- تضمین و یا تعهداتی که سرمایه‌پذیر به سرمایه‌گذار ارایه می‌نماید، باید پس از پیش‌بینی منابع آن با صراحت در اسناد ارجاع کار و قرارداد ذکر گردد. در صورت عدم انجام تعهدات از جانب سرمایه‌پذیر هرگونه جبران از جمله خسارت مورد نظر در اسناد ارجاع کار و قرارداد به طور شفاف بیان

جمهوری اسلامی ایران

نامه
تاریخ ۱۴۰۰/۴/۲۶

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

می‌گردد. در قراردادهای مشارکت، سرمایه‌پذیر می‌تواند تعهدات قراردادی از قبیل خرید محصول پروژه، خرید حداقل مشخصی از محصول پروژه (کالا/خدمت)، پرداخت مابه التفاوت بهای محصول در گروی (مدل) مالی با بهای پرداختی مصرف‌کننده، پرداخت یارانه سود تسهیلات، کمک مالی دولت در اجرای پروژه را با استفاده از تضمین و گواهی‌های زیر حسب مورد پوشش دهد:

- ۱- اعتبار استنادی گشایش شده و عندالمطالبه، دیداری غیرقابل برگشت تأییدشده ریالی و یا ارزی در چهارچوب مقررات مربوط از جمله ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ و بند (پ) ماده (۳۴) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ و قوانین بودجه سالی از طریق ابلاغ و تخصیص اعتبار و یا توثیق اوراق خزانه اسلامی توسط سازمان به بانک عامل.
  - ۲- تضمین‌نامه ارایه شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در چهارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۰ - ماده (۶) قانون الحق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) - مصوب ۱۳۸۴ و قوانین بودجه سالی حسب مورد در چهارچوب آینین‌نامه نحوه صدور تضمین‌های عهده دولت جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۵۵۶۱۲۵ مورخ ۱۳۹۸/۸/۲۲.
  - ۳- تضمین‌نامه صادره از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور در چهارچوب بودجه سالی و مقررات مربوط.
  - ۴- ارایه گواهی مبنی بر اجازه توثیق حق انتفاع پروژه مورد نظر و اموال آن توسط بالاترین مقام دستگاه سرمایه‌پذیر که مسئولیت‌های مقرر در صدر ماده (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور را دارا است با پیش‌بینی در استناد ارجاع کار.
  - ۵- ارایه گواهی و تضمین سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی از جمله شرکت ملی نفت ایران براساس قوانین و مقررات مربوط علاوه بر تضمین مندرج در این ماده برای تعهدات از محل منابع داخلی و برای اخذ تسهیلات از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری.
  - ۶- گواهی توثیق درآمدهای آتی دارایی‌های شرکت‌های دولتی متناسب با تعهدات قراردادهای مشارکتی با هدف مولدسازی دارایی‌ها. دستورالعمل اجرایی این بند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آینین‌نامه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ می‌شود.
- تبصره ۱- همه تضمین‌ها و تعهدهایی که سرمایه‌پذیر ارایه یا دریافت می‌کند، اعم از آنچه در این آینین‌نامه ذکر شده یا در دیگر قوانین و مقررات آمده است باید در استناد ارجاع کار و سپس در قراردادهای مربوط اعلام و درج شود.
- تبصره ۲- کلیه تضمین‌نامه‌های دولت که در چهارچوب آینین‌نامه مذکور در بند (۲) این ماده تعهدشده باشند، معتبر هستند. دستگاه مرکزی مکلف است اطلاعات کلیه تعهدات و ضمانتنامه‌های طرفهای عمومی تابع را در قالب جداوی با زمان‌بندی یک تا پنج، پنج تا ده و بالای ده سال به

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

سازمان ارایه نماید. سازمان موظف است سالانه حداکثر ارزش حال تعهدات قابل ایجاد در پروژه‌های مشارکتی را تعیین و به دستگاه مرکزی ابلاغ نماید.

ماده ۶ - شرایط و نحوه پذیرش تضمین به شرح زیر است:

۱- برای پذیرش گواهی خالص مطالبات تأییدشده قراردادها، به عنوان تضمین، لازم است کاربرگ تأییدیه طبق کاربرگ شماره (۵) پیوست این آینه نامه تکمیل و حسب مورد در ذی حسابی و یا امور مالی کارفرمای مطالبات پرداخت نشده، نگهداری و در حساب‌ها اعمال شود.

۲- برای پذیرش اوراق مالی اسلامی، دستگاه‌های اجرایی مکلفند ضمن ارایه مدارک و مستندات مورد نیاز، از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادر و تسویه حساب وجود نسبت به توثیق اوراق مالی اسلامی دولت مورد تضمین که نزد سازمان بورس و اوراق بهادر پذیرفته شده است به نفع دستگاه اجرایی اقدام و حسب مورد عملیات حسابداری مربوط را در دفاتر مالی ثبت نمایند. دستگاه‌های اجرایی می‌توانند از طریق شرکت مذکور حسب موره و به تشخیص خود نسبت به فروش اوراق وثیقه‌شده معادل مبلغ تضمین و آزادسازی مابقی آن اقدام نمایند.

تبصره- اوراق مالی اسلامی مورد وثیقه به مبلغ هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) ارزش معاملاتی روز قبل به عنوان تضمین پذیرفته می‌شود. ارزش معاملاتی اوراق مالی اسلامی عبارت است از قیمت پایانی معامله که در پایگاه اطلاع‌رسانی شرکت مدیریت فناوری بورس تهران به نشانی (www.tsetmc.com) درج می‌شود.

۳- هریک از تضمین موضع ماده (۴) این آینه نامه، به درخواست سرمایه‌گذار/ شرکت پروژه قابل جابه‌جایی با یکدیگر می‌باشد مشروط بر آن که تضمین جایگزین شرایط لازم را در چهارچوب این آینه نامه داشته باشد.

۴- برای تضمینی که سرمایه‌گذار به سرمایه‌پذیر ارایه می‌کند، تضمین مذکور توسط شرکت پروژه و یا سهامداران شرکت پروژه و یا اشخاص سرمایه‌گذار در پروژه ارایه می‌گردد. برای تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار، در صورتی که سرمایه‌گذار بیش از یک شخص باشد، ارایه تضمین به عهده راهبر گروه با به صورت تجمعی تضمین شرکا می‌باشد. در صورت عدم انجام تعهدات در فرآیند ارجاع کار یا عدم انجام تعهدات قراردادی، ضبط ضمانتنامه و یا دیگر تضمین‌های اخذشده بدون توجه به میزان مسئولیت اشخاص یادشده صورت می‌پذیرد.

۵- ارایه سقته و توثیق حق انتفاع پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی به عنوان تضمین صرفاً در قبال تضمین‌های مربوط به تعهدات قراردادی (اجرا، بهره‌برداری و انتقال) برای حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ تضمین مازاد بر (۲۰٪) برابر حد نصاب معاملات متوسط مجاز است.

جمهوری اسلامی ایران

شماره .....
تاریخ .....
۱۴۰۰/۴/۲۶

رئیس جمهور

تصویب نامه میثت وزیران

۶- برای تضمین اموال و دارایی در معرض خطر (تجهیزات و تأسیسات خطرپذیر) که به سرمایه پذیر تحويل می‌شود، پذیرش سفته و توثیق حق انتفاع پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی شامل محدودیت‌های موضوع بند (۵) این ماده نبوده و به تشخیص سرمایه‌پذیر و در چهارچوب تهیه شده توسط دستگاه مرکزی مربوط تعیین می‌شود.

۷- نوع، میزان و شرایط تضمین در فرآخوانها و قراردادهایی که پیش از ابلاغ این آیینه نامه در چهارچوب قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی در حال انجام است، مطابق شرایط پیش‌بینی شده در اسناد، ادامه می‌یابد.

۸- دستگاه سرمایه‌پذیر، پس از محاسبه میزان مبلغ تضمین، شش رقم آخر مبلغ تضمین را صفر در نظر بگیرد.

۹- نحوه پذیرفته شده در بورس و فرآیند اجرایی آن در چهارچوب مقررات مربوط که توسط وزارت امور اقتصاد و دارایی ظرف سه ماه ابلاغ می‌گردد.

۱۰- بابت اموال و دارایی در معرض خطر که در اختیار هریک از طرفین قرار می‌گیرد، تضمینی حسب مورد به طرف مقابل سپرده می‌شود. میزان و مواعيد مربوط به اخذ، ضبط و آزادسازی آن در اسناد فرآیند ارجاع کار و قرارداد مشخص خواهد شد.

۱۱- در صورت رتبه‌بندی قانونی دو طرف قرارداد (سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر)، تضمین سپاران دارای بالاترین سطح رتبه بندی، به میزان سی درصد (۰.۳۰٪) از کاهش مبلغ تضمین بهره‌مند می‌شوند. دیگر اشخاص دارای اعتبار با رتبه‌های پایین‌تر به تناسب از کاهش کمتری برخوردار می‌شوند. دستورالعمل رتبه‌بندی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصاد و دارایی تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۷- در فرآیند ارجاع کار و اجرای قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی، میزان و مبلغ تضمینی که توسط سرمایه‌گذار یا شرکت پروژه باید سپرده شود، به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار؛ میزان و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار با پیش‌بینی در فرآخوان با رعایت نرخ‌های جدول شماره (۱) به شرح زیر محاسبه می‌گردد. اخذ تمام تضمین به استثنای بندۀای (۴)، (۷) و (۱۰) ماده (۴) امکان‌پذیر است (مطابق کاربرگ شماره (۱) بیوست این آیینه نامه):

جدول شماره ۱- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار

ردیف	برآورد هزینه سرمایه‌گذاری	درصد مبلغ تضمین نسبت به برآورد هزینه سرمایه‌گذاری
۱	تا (۲۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۲
۲	مازاد بر (۲۰) تا (۱۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۱/۵
۳	مازاد بر (۱۰۰) تا (۳۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۱
۴	مازاد بر (۳۰۰) تا (۸۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۰/۵
۵	مازاد بر (۸۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۰/۳

جمهوری اسلامی ایران

 شماره .....
 ۱۴۰۰ / ۴ / ۲۶

رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

الف - مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در قراردادهایی که شامل یک یا ترکیبی از عملیات ساخت، اجرا، تعمیر، تجهیز، نوسازی بهره‌برداری و بازسازی باشند، بر اساس برآورد کل سرمایه‌گذاری (توسط سرمایه‌پذیر) طبق جدول شماره (۱) محاسبه می‌شود.

ب - مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در قراردادهایی که بدون هزینه سرمایه‌گذاری اولیه به صورت قرارداد مدیریت و بهره‌برداری واگذار می‌شوند، به نسبت برآورد هزینه کل دوران بهره‌برداری طبق جدول شماره (۱) محاسبه می‌شود، برای قراردادهای بهره‌برداری بالاتر از پنج سال مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار صرفاً برای پنج سال در محاسبه قرار می‌گیرد.

تبصره - در قراردادهایی مانند تأمین مالی، تملک، بهره‌برداری (B.O.O) و خرید خدمت که مبلغ سرمایه‌گذاری ملاک قرارداد نیست و صرفاً نرخ خدمات یا کالای تولید در قرارداد درج می‌شود، برآورد سرمایه‌گذاری توسط سرمایه‌پذیر مبنای عمل خواهد بود.

۲- مبلغ تضمین اجرا (احداث/ساخت/ تعمیر/ تجهیز/ بازسازی) بر حسب درصدی از مبلغ پیشنهادی سرمایه‌گذار برای انجام تعهدات وی در طرح/پروژه مطابق جدول شماره (۲) به شرح زیر تعیین می‌شود. تمام تضمین موضع ماده (۴) معتبر می‌باشد (مطابق کاربرگ شماره (۲) پیوست آین آیین‌نامه):

جدول شماره ۲- مبلغ تضمین اجرا

ردیف	مبلغ پیشنهادی سرمایه‌گذار	درصد مبلغ تضمین نسبت به مبلغ پیشنهادی سرمایه‌گذار	سایر قراردادها از جمله BOO,BOT,ROT	قرارداد بیع مقابل (Buy Back)
۱	تا (۲۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۲/۵	۵	
۲	مازاد بر (۲۰) تا (۱۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۱/۸۷۵	۳/۷۵	
۳	مازاد بر (۱۰۰) تا (۳۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۱/۲۵	۲/۵	
۴	مازاد بر (۳۰۰) تا (۸۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۰/۶۲۵	۱/۲۵	
۵	مازاد بر (۸۰۰) برابر حدنصاب معاملات متوسط	۰/۲۵	۰/۵	

الف - قراردادهایی که ساخت، اجرا، تعمیر / تجهیز / بازسازی دارند، مبلغ تضمین دوره اجرا به نسبت هزینه تعهدات سرمایه‌گذاری دوره (احداث/ساخت) محاسبه می‌گردد.

ب - پنجاه درصد (۵۰٪) تضمین اجرا (احداث / ساخت / تعمیر/ تجهیز/ بازسازی) در مرحله پیشرفت شصت درصدی (۶۰٪) تعهدات اجرائی سرمایه‌گذار (در صورتی که پیشرفت آن مطابق استناد منضم

جمهوری اسلامی ایران

شماره .....
تکمیل ... ۱۴۰۰/۰۷/۰۲

رئیس جمهور

تصویب نامه میثت وزیران

به پیمان و یا سایر اسناد مرتبط اندازه‌گیری می‌شود) پس از تأیید سرمایه‌پذیر آزاد می‌شود. در پایان مرحله اجرا، صدرصد (٪۱۰۰) تضمین اجرا پس از تأیید سرمایه‌پذیر آزاد می‌شود.

پ- در طرح‌ها / پروژه‌هایی که به صورت مرحله‌ای به بهره‌برداری می‌رسد، این تضمین متناسب با مراحل بهره‌برداری مطابق مفاد قرارداد آزاد می‌شود.

ت- پس از دریافت تضمین اجرا و قبول انجام تعهدات دوره اجرا توسط سرمایه‌گذار، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار وی آزاد می‌شود.

تبصره- در قراردادهایی مانند تأمین مالی، تملک، بهره‌برداری (B.O.O) و خرید خدمت که مبلغ سرمایه‌گذاری ملاک قرارداد نیست و صرفاً نرخ خدمات یا کالای تولید در قرارداد درج می‌شود، برآورد سرمایه‌گذاری توسط سرمایه‌پذیر مبنای عمل خواهد بود.

۳- تضمین بهره‌برداری: تضمین بهره‌برداری برای قراردادهای مدیریت و بهره‌برداری به منظور پایبندی سرمایه‌گذار در بهره‌برداری از پروژه در چهارچوب مفاد قرارداد اخذ می‌شود. برای سایر روش‌ها در صورتی که خدمات بهره‌برداری بر عهده سرمایه‌گذار باشد، سرمایه‌پذیر باید با پیش‌بینی موضوع در اسناد فراخوان و قرارداد میزان تضمین بهره‌برداری را برای صیانت از منابع بخش عمومی تعیین نماید. (مطابق کاربرگ شماره (۸) پیوست این آیین‌نامه)

برای پروژه‌های نیمه‌تمام و پروژه‌هایی که به صورت مدیریت و بهره‌برداری بوده و در ابتدای قرارداد، تجهیزات، تأسیسات و اموال سرمایه‌پذیر جهت تکمیل یا بهره‌برداری در اختیار سرمایه‌گذار قرار می‌گیرد، علاوه بر ضمانت انجام تعهدات قراردادی، لازم است برای دارایی در معرض خطر نسبت به اخذ تضمین انجام تعهدات، معادل برآورد سرمایه‌پذیر اقدام شود. میزان و نوع تضمین توسط سرمایه‌پذیر در چهارچوب این آیین‌نامه تعیین شده و در اسناد ارجاع کار منتشر می‌گردد تا پیش از مرحله انجام کار، علاوه بر ضمانت انجام تعهدات اخذ شود.

۴- تضمین انتقال: به منظور احراز شرایط انتقال پروژه به سرمایه‌پذیر در چهارچوب قرارداد، تضمین انتقال پیش از پایان دوره بهره‌برداری انتقال اخذ می‌گردد (مطابق کاربرگ شماره (۳) پیوست این آیین‌نامه). مبلغ تضمین انتقال و زمان ارایه تضمین به سرمایه‌پذیر باید به گونه‌ای توسط سرمایه‌پذیر تعیین شود که در صورت عدم انجام تعهدات قراردادی توسط سرمایه‌گذار و عدم ارایه تضمین لازم، حق بهره‌برداری از سرمایه‌گذار سلب شده و خسارت به سرمایه‌پذیر وارد نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره...
تاریخ... ۱۴۰۲/۰۷/۱۳

۵- مبلغ تضمین انتقال: اخذ تضمین انتقال پیش از پایان دوره بهره‌برداری و انتقال با پیش‌بینی میزان و موعد آن در قرارداد انجام می‌شود. سرمایه‌گذار موظف است در موعد مقرر نسبت به آرایه تضمین مندرج در ماده (۴) این آیین‌نامه، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ هزینه نوسازی و بازسازی پروژه مناسب با شرایط قراردادی به سرمایه‌پذیر اقدام نماید.

۶- تضمین مابه‌ازای کمک مالی سرمایه‌پذیر: برای توجیه‌پذیری مالی طرح/پروژه از منظر سرمایه‌گذار، سرمایه‌پذیر می‌تواند جهت اجرای پروژه کمک مالی داشته باشد. در صورتی که سرمایه‌پذیر بخواهد کمک مالی خود را به عنوان خرید پیش از موعد محصول یا پرداخت پیش از انجام تعهد پروژه به طور مستقیم به سرمایه‌گذار داشته باشد، نسبت به اخذ تضمین فوق اقدام می‌نماید. میزان و نحوه پرداخت کمک مالی سرمایه‌پذیر و تضمین لازم باید در اسناد فرآیند ارجاع کار و شرایط قراردادی پیش‌بینی شود (مطابق کاربرگ شماره (۴) پیوست این آیین‌نامه).

سرمایه‌گذار برای دریافت کمک مالی سرمایه‌پذیر در صورت تحقق موارد ذکر شده معادل کمک مالی سرمایه‌پذیر که پیش از موعد مانند پیش خرید محصول به وی اعطا شده است نسبت به آرایه هر یک از تضمین‌های مندرج در ماده (۴) این آیین‌نامه به استثنای بند (۴) ماده مذکور اقدام می‌نماید. پنجاه درصد (۵۰٪) تضمین اخذشده بابت کمک مالی سرمایه‌پذیر در مرحله پیشرفت فیزیکی پنجاه درصدی (۵۰٪) طرح/پروژه مطابق اسناد منضم به پیمان و یا سایر اسناد مرتبط (در صورتی که پیشرفت آن مطابق اسناد منضم به پیمان و یا سایر اسناد مرتبط اندازه گیری شود) پس از تأیید سرمایه‌پذیر آزاد می‌شود. همچنین در مرحله پیشرفت فیزیکی هفتاد و پنج درصدی (۷۵٪) طرح/پروژه برابر هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) و در مرحله پیشرفت فیزیکی نود درصدی (۹۰٪) طرح/پروژه برابر صد درصد (۱۰۰٪) ضمانته آزاد می‌گردد.

ماده ۸- درخصوص قراردادهای سرمایه‌گذاری خارجی علاوه بر تضمین موضوع این آیین‌نامه، وزارت امور اقتصادی و دارایی تضمین‌های لازم در چهارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۰ - و آیین‌نامه اجرایی آن ارایه می‌دهد.

ماده ۹- موارد عام در مورد نحوه آزادسازی تضمین‌ها به شرح زیر است:

۱- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار سرمایه‌گذار منتخب، پس از آن که وی نخستین قرارداد (اعم از اجرا، بهره‌برداری یا سایر) را امضا کرده و نیز تضمین قراردادی مربوط را به سرمایه‌پذیر پسپارد، ظرف ده روز کاری آزاد خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس‌جمهور

تصویب نامه عیمت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۱/۲۶/۱۵

۲- پس از تعیین سرمایه‌گذاران اول و دوم، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار سایر شرکت‌کنندگان، ظرف ۵ روز کاری مسترد خواهد شد.

۳- در صورت امتناع سرمایه‌گذار اول از انعقاد قرارداد یا عدم ارایه تضمین لازم، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار وی ضبط و قرارداد با سرمایه‌گذار دوم منعقد می‌گردد. در صورت امتناع نفر دوم یا عدم انعقاد قرارداد، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار وی نیز ضبط و فرآیند ارجاع کار تجدید می‌شود.

۴- دستگاه‌های اجرایی و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی دارایی مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باید از کاربرگ‌های پیوست این آیین‌نامه که تأییدشده به مهر دفتر هیئت دولت می‌باشد، برای تضمین موضوع بندهای (۱)، (۳)، (۵)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۰) و (۱۲) ماده (۴) حسب مورد استفاده کنند. شرایطی که در کاربرگ‌های یادشده برای آزادسازی یا ابطال ضمانت‌های بانکی تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین باید رعایت شود.

۵- تضمین معتبر برای شرکت در فرآیند ارجاع کار و تضمین قرادادهای ارزی ریالی، مطابق ضوابط این آیین‌نامه می‌باشد. ضمانت‌نامه بانکی بخش ارزی فقط ضمانت نامه‌های ارزی بانکی از بانک‌های داخلی دارایی مجوز یا تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا بانک‌های خارجی مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به همان ارز موضوع قرارداد قابل قبول است.

تبصره - اشخاص ایرانی مجازند به جای ضمانت‌نامه‌های ارزی، ضمانت نامه ریالی بانکی بر اساس نرخ‌های موجود در بازار ثانویه تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (زمان تسليم) ارایه نمایند. لازم است مبلغ ضمانت‌نامه در هر دوره دوازده ماهه که نرخ تسعیر ارز بیش از ۵ درصد (۱۰٪) افزایش داشته، بهروزشده و کسری آن تحويل سرمایه‌پذیر گردد.

۶- آزادسازی تضمین در چهارچوب این آیین‌نامه و متناسب با پیشرفت مراحل کاری خواهد بود.

ماده ۱۰- سازمان نظارت بر اجرا، تبیین و تفسیر و تهیه دستورالعمل و راهنمای لازم این آیین‌نامه را بر عهده دارد.

ماده ۱۱- سازمان با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی و با مشارکت انجمن‌ها و نمایندگان بخش خصوصی با دریافت بازخوردهای اجرایی آیین‌نامه نسبت به بازنگری و ارایه پیشنهاد اصلاح آیین‌نامه به هیئت وزیران اقدام می‌نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه میثت وزیران

شماره .....
۱۳۰ / ۴۹ / ۲۶۰

ماده ۱۲- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، برای انجام وظایف به عنوان سرمایه‌پذیر در صورت داشتن مقررات ویژه قانونی تضمین مشارکت عمومی- خصوصی، از ضوابط ذی‌ربط خود استفاده می‌نمایند. در این صورت وجود حاصل از ضبط ضمانتنامه برای پروژه‌هایی که سرمایه‌پذیر آن نهادهای عمومی غیردولتی و دستگاه‌های عهده‌دار وظایف عمومی می‌باشند، به حسابی که توسط مراجع ذی‌ربط سرمایه‌پذیر مشخص می‌نمایند، واریز می‌گردد.

ماده ۱۳- مفاد این آیین‌نامه مشمول شرایط عمومی، ساختار و الگوی فراوردادهای بالادستی نفت و گاز موضوع تصویبنامه شماره ۵۷۲۲۵/۵۳۶۷- مورخ ۱۳۹۵/۵/۱۶ و اصلاحات بعدی آن نمی‌شود.

مکرر
۱۵۷۰

اسحاق چهانگیری

معاون اول رئیس جمهور